

SOS 112

БРОЙ
01/2021

специализирано издание за пожарна безопасност и защита на населението

НАГРАДИ ЗА ГЕРОИЗЪМ И ИЗПЪЛНЕН ДЪЛГ

Награди

„Горд съм с работата на моите момчета“ ▼

Календар

Календар за 2021 г. от конкурса за детска рисунка „С очите си видях бедата“ ▼

Интервю

Оперативната обстановка в страната след интензивните валежи ▼

2020

Година на пандемия и природни бедствия ▼

Разработка

Системи за осигуряване на пожарна защита на сгради с атриуми

SOS 112 Специализирано издание за пожарна безопасност и защита на населението

Основано през декември 1894;
Бр. 01/2021 г. (935)
Година двадесет и осем
ISSN 1314-8044

Банкова сметка:

IBAN: BG50BNBG9661 3100 1561 01

БНБ - Централно управление

ГДПБЗН - МВР

BIC: BNBG BGSD

Редакционна колегия

Ръкописи не се връщат

Графика:

Рей Дизайн

Броят е приключен на:

02.02.2021 г.

АДРЕС: 1309 - СОФИЯ, УЛ. "ПИРОТСКА" 171 А, ГДПБЗН -1 ЕТАЖ, ТЕЛЕФОН: 9821132, E-MAIL: spisanie_sos112@abv.bg

„Горд съм с работата на МОИТЕ МОМЧЕТА“

Директорът на ГДПБЗН награди пожарникари и полицаи, участвали в ликвидиране на произшествие на жп гарата в Борово

Петима пожарникари и 15 полицаи, участвали в ликвидирането на инцидента с теч на газ от кран на цистерна от влакова композиция, възникнал на 16 декември в района на жп гарата в град Борово, бяха отличени в Бяла. Те получиха колективни парични награди.

Отличията връчи директорът на ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“ главен комисар Николай Николов. Той поздрави всички пожарникари и полицаи, както и кмета на община Борово и неговия екип, за професионализма и перфектно свършената работа при реализирането на спасителната операция. „Радвам се, че хората в България започнаха да изпълняват подобни указания за евакуация. Съобразяването с инструкциите е важно, защото те са предвидени след анализ и оценка. Горд съм с работата на моите момчета, защото обучението и усилията, които вложиха в своята подготовка, дават резултат“, каза главен комисар Николов.

Главен инспектор Свилен Рачев, началник на Районна служба „Пожарна безопасност и за-

щита на населението“ - Бяла, е удостоен от министъра на вътрешните работи с най-високото отличие на МВР – „Почетен знак - III степен“. Наградата е за проявен героизъм, смелост и себеотрицание, за конкретен съществен принос и висок професионализъм. Приемайки отличието, той подчерта, че то е признание за всички негови колеги: „Не се чувствам герой. Почетният знак означава, че МВР си свърши работата“.

С действията си главен инспектор Свилен Рачев предотврати сериозни щети в града, успявайки да спре теча на газ от цис-

терната - отбеляза кметът на Борово Валентин Панайотов. Той съобщи, че е направено предложение към Общинския съвет главен инспектор Рачев да бъде удостоен със званието „Почетен гражданин на град Борово“. От своя страна кметът на Бяла Димитър Славов връчи на началника на РСПБЗН почетен знак на общината и грамота за особен принос, за проявен професионализъм и жертвоготовност в защита на населението.

Структурите на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ в страната са реагирали на около 50 000

сигнала за произшествия през годината. Сигналите за пожари са били около 34 500, а 15 000 са за аварийно-спасителни и мощни операции. Бил е спасен животът на над 500 души, общи главен комисар Николай Николов.

Той припомни, че по време на Коледните празници са били проверени 753 обекта, като 391 от тях са болници, а останалите - хосписи, в които са настанени възрастни хора. Не са били установени тежки нарушения, които да доведат до затваряне на болници или отделения.

Интервю

Оперативната обстановка в страната след интензивните валежи

При 6 инцидента от миналата седмица предприехме извеждане на хора и животни. Циклите на тежки бедствия се скъсиха на 3-4 години, чакаме усложнена обстановка заради засилен снеговалеж, съобщил директорът на дирекция „Оперативни дейности“ при ГДПБЗН-МВР старши комисар Красимир Шотаров в интервю за „Монитор“.

– Старши комисар Шотаров, каква е оперативната обстановка в страната? Съществуват ли все още риск от преливане на язовири или ситуацията е овладяна?

– Към настоящия момент спокойно можем да кажем, че оперативната обстановка се подобрява. Това е и разбираемо

във връзка с метеорологичните условия, спрели са валежите, няма снегове и снеготопене поради ниските температури във високите зони и поради тази причина спадат нивата на реките и язовирите.

– Къде има регистрирани най-много произшествия?

– По области най-голям брой са

в Перник – 103 броя за отводняване и 6 броя отстраняване на опасни предмета, следват областите Бургас, където има 93 отводнявания, 4 акции за премахване дървета, София с 82 сигнала 10 за премахване на опасни материали и в София-област отводняванията са 20, а сигнали за паднали материала

ВИЗИТКА:

Старши комисар Красимир Шотаров е роден на 23.02.1968 г. в с. Змеица, област Смолян. Завършил е Технически университет – град Пловдив през 1993 г., със специалност „Технология на машиностроенето и металоурежащи машини“. През 2004 година се е дипломирал като магистър по специалност „Публична администрация“ във факултет „Сигурност“ при Академията на МВР.

В системата на МВР е назначен от 1993 г. на длъжност

инструктор I степен в Общинска противопожарна служба /ОПС/ – Доспат към РПС – Де-

вин при РДВР – Смолян.

За постигнати високи професионални резултати е награждаван неколkokратно с „Обявяване на благодарност“ от главния секретар на МВР и директора на ГДПБЗН-МВР. Награден е с Почетен знак на МВР – III и II степен и Почетен медал на МВР.

От 2016 г. е назначен на длъжност директор на дирекция „Оперативни дейности“ при Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – МВР.

ли – 6. Следват Благоевград и Враца. Има и други области, в които са настъпили произшествия, но техният брой е по-малък.
– **На колко места се наложи евакуация на хора?**

– При 6 инцидента предприехме евакуация на хора и животни. В резултат на тях са евакуирани 44 човека, предупредени са двама и 9 домашни любимци са също изведени от опасната зона. Става въпрос за Перник, община Батановци, където са били евакуирани 5 човека, също толкова са били изведени и в Благоевград във връзка с повишеното ниво на водата на река Струма. Там е бил предупреден и един човек. В област Ямбол евакуираните са десетима, те са се намирали в село Попово, по поречието на река Поповска. В Бургаско са общо 19 човека и едно куче. При повторни сигнали в Благоевград са изведени извън опасната зона още петима човека и 8 домашни животни и един е бил преду-

преден.

– **Имало ли е хора, които не са искали да се евакуират?**

– Истината е, че към настоящия момент нямаме такива граждани, които да не искат да се евакуират от застрашени къщи, но в по-ранни сигнали, при друг вид бедствия и най-вече през зимата, когато става въпрос за закъсали автомобили в преспи или намиращи се в откъснати хижи, тогава най-често хората отказват да напуснат колата си, тъй като се страхуват какво ще стане с нея. Тогава служителите на дирекцията водят сериозни разговори, за да могат да убедят гражданите да оставят автомобилите си и да бъдат евакуирани, защото ниските температури при продължителен престой могат да бъдат много опасни за живота и здравето. Тази година все още не сме имали такива сигнали, но предполагам, когато настъпи по-тежка зима и възникнат подобни инциденти, ще имаме подобни случаи. Когато

става въпрос за наводнения и пожари, не сме имали проблеми по отношение на евакуацията на граждани, защото всички виждат, че опасността е реална.
– **Каква е причината за големите водни бедствия от миналата седмица?**

– Според нас основната причина си остават метеорологичните условия. Тук влияние имаха няколко елемента. Първият беше падналият сняг в по-високите зони и планински територии, впоследствие повишаване на температурите и валежите от дъжд. От една страна те допринасяха за повишените водни количества, от друга способстваха за по-бързото топене на снеговете, заедно с повишените температури. Това увеличи водните дебити до нива, които са по-високи от нормалните. За нас това е основната причина за възникването на наводненията. Така е било и в предходни години, но най-често се случва на пролет това нещо. Освен дъж-

да, който пада като обявено водно количество – от 50 до 100 литра, снегът от по-ранни периоди допълнително натоварва реките и нивата им се повишават много бързо. Виждали сме такива случаи, не е необичайно явление, което да се случва за първи път.

– Тоест по-топлите от обичайно температури тази зима са основният фактор в наводненията?

– Точно така, по-топлите температури тази зима са основната причина за предизвикването на тези бедствени положения.

– Каква е тенденцията през годините? Увеличават ли се или намаляват тежките произшествия?

– Истината е, че през последните 5 години големите горски пожари и значителните наводнения зачестяват все повече. Имам наблюдения върху инцидентите вече от повече от 25 години. Преди цикълът за настъпването на тежки бедствия беше на 7 години, сега наблюдаваме такива инциденти през 3-4 години. Категорично казвам, че се наблюдава увеличение на броя на по-тежките инциденти,

свързани с метеорологичните условия. Те най-често са горски пожари – при високи температури през лятото и наводнения, свързани с обилните дъждове. Много интересна е картинката, която се коментира, че у нас става сблъсък между континентално-средиземноморски течения, които водят до по-непредсказуеми валежи – като обем и количество, което съответно води до по-неточна информация.

– С каква техника разполага дирекцията при бедствия и инциденти?

– От 2014 г. насам на база проведени обществени поръчки и реализирани проекти по европейски програми, се подмени изключително много техниката в пожарната, като ние наблегнахме преди всичко на основните инциденти, които могат да възникват. Обществените поръчки са насочени в тази посока – за подобряване на техническата безопасност на състава. Закупени са нови противопожарни автомобили – около 72 за гасене на горски пожари, които са с много по-добри капацитети, както и мотопомпи с голям дебит. Последните са разделени

в региони, където имаме най-много обекти и инциденти. Тези помпи ги ползваме като един голям капацитет за намаляване на нивата дори на язовири. Те хвърлят по 5 хил. литра на секунда, което е голямо количество. С тях сме регистрирали един модул в ЕС, който оказва помощ и съдействие в държави от Европейския съюз при необходимост. Чрез него може да проявим солидарност и да реагираме на такива сигнали. До момента тези помпи използвахме в област Благоевград и София-град. Те работят там, където има нужда, но са предназначени за източване на голямо количество вода. Заедно с това сме оборудвани и с по-малки мотопомпи, с които водоизчерпваме водите от обществени сгради – училища, детски градини, болници. Никога не можем да кажем, че едно въоръжение е достатъчно, но сме много добре обезпечени и разполагаме с много модерна техника по отношение на тези дейности. Мога да споделя едно мое впечатление отпреди повече от 15 години., при посещения в чужбина с какви очи съм наблюдавал и съм желал в бъдеще и ние да имаме подобна техника, а сега когато идват наши партньори от други държави – от Франция, Швейцария или Германия, всички колеги се впечатляват от техниката, която ние имаме.

– Предвижда ли се закупуването на нова техника през 2021 г.?

– Предвиждаме през тази година да проведем обществени поръчки за поддръжката и подобряването на състоянието на това, което имаме. Има идеи,

които сме заложили през европейски проекти, в които също се предвижда закупуването на подобен тип оборудване. В зависимост от обстановката, те ще бъдат реализирани през 2021 – 2022 година и се надявам, че ще получим допълнително оборудване в тези направления. Смятам, че вече има достатъчно натрупан опит и това ни дава основание да сме спокойни, че проектите ще се реализират.

– На колко държави сме помогнали?

– Не мога да дам точен отговор, но сме помагали в Албания, Македония, Румъния. Участвали сме и на съвместни занятия в Хърватска, в Австрия, предвидени са такива и в Турция.

– Във Ваше интервю споменахте, че има нови изисквания към служителите на дирекцията. Какви са те?

– Новите изисквания се пораждат и от новите бедствия – по-сложните и по-големи произшествия, които настъпват. Определили сме ги в две направления. Първото е подобряване на физическата подготовка – тя е един от разковничетата за цялостното добро състояние на служителите в сферата на пожарната безопасност и спасяване. Когато човек има добри физически показатели – издръжливост, сила, гъвкавост той има възможност да бъде максимално ефективен при инцидентите. Второто направление е подобряване на професионалната подготовка. В резултат на предприети действия от наша страна, в последните години се промени нормативната уредба и пожаро-строевата подготовка, която е един много важен еле-

мент, залегна в постоянното им ежедневно обучение на служителите. Съвместно провеждаме занятия, на които проверяваме на какво ниво са подобрили знанията и уменията си. Ако е необходимо, предприемаме и допълнителни мерки.

– Какво ни очаква през следващите седмици? Ще настъпват ли нови сериозни бедствия?

– Прогнозата, която имаме и информацията, която събираме и следим, не предполага през най-близките дни да възникне усложнена обстановка като отминалата седмица. През предстоящите дни обаче се очаква да се влошат метеорологичните условия, свързани със снеговете и да се образува снежна покривка. Това от своя страна води до инциденти, които са свързани на първо място с катастрофи, нашата служба е основна служба, която е първо реагираща при подобни случаи. На следващо място са закъсали автомобили в преспи. В най-близко бъдеще очакваме такива сигнали. Имаме готовност за такива инциденти и необходимата техника за изтегляне на автомобили и доставяне на храна и медикаменти до населени места, до които няма реален достъп. Разполагаме с верижна техника шейни или да изведем болни хора от трудно достъпни места. С падането на сняг очакваме такива сигнали в следващия месец.

Евросистема праща сигнали за предстоящи наводнения

Пожарната ползва три прогнози за времето, за да следи за порои

Европейска система алармира

българските пожарникари за предстоящи бедствия като порои и наводнения. Това съобщи за „Монитор“ директорът на дирекция „Оперативни дейности“ при ГДПБЗН-МВР старши комисар Красимир Шотаров.

Той обясни, че звеното поддържа и кореспонденция с Националния институт по метеорология и хидрология, но тя зависи от обстановката, а тя понякога се променя и на 2 часа.

„Когато отчетат промяна на метеорологичната обстановка, те незабавно пращат информация. Постоянно получаваме от тях карти, които показват опасностите, като за нас са подробно разписани причините за тях. Използваме и „Евроаларм“ – европейски сайт, в който се предоставя информация относно обстановката. Той също бива следен от нашите колеги. В него се предават подробно нивата на валежите, имаме данни за прогнозите за 1 ден, както и за 3 дни, като основно разчитаме на еднокдневните, тъй като те са много по-достоверни и точни. Фактически имаме три източника – НИМХ, европейския и Военновъздушните сили към Министерството на отбраната, тъй като те също разполагат с подробна информация относно метеорологичните условия, за да става ясно дали могат да се ползват летателните им средства“, обясни още Шотаров. Той допълни, че тези три прогнози се получават постоянно в пожарната и на база тях в звеното се прави анализ за предстоящи бедствия.

„Констатирайки по-големи валежи, студове или снегове, ние изготвяме предупреждения до

съответните областни управители, както и до министерства и ведомства, които би трябвало да са ангажирани в тези сигнали. Разбира се, че реалността е малко по-различна от прогнозите и в голяма част от случаите явленията от предупрежденията не се случват или не водят до сериозни произшествия.

Има и случаи, в които повишението на водите е по-голямо от предвиденото, но това е нормално“, обясни още Шотаров.

По данни на дирекцията през изминалите 48 часа са получени само 4 сигнала, които са отрабо-

тени – 2 за отводняване и 2 за отстраняване на паднали дървета. Те са в районите на Враца и Кюстендил.

„При бедственото положение от 11 до 17 януари, когато бяха и засилените дъждове и снеготопене, общо имаме 683 сигнала, свързани само с метеорологичната обстановка. В тази статистика не влизат пожарите, аварийно-спасителните дейности и други дейности, които обичайно ежедневно се осъществяват от служителите на пожарната. От тях 496 са били за отводняване – колегите са се отзовали и

са изпомпали водата.

106 сигнала са били за отстраняване на опасни предмети, най-често става въпрос за паднали дървета и клони, служителите ги отстраняват от пътищата или от далекопроводните мрежи, където има опасност те да бъдат скъсани. Повечето сигнали включват точно това. Съдействали сме през този период и на граждани чрез осъществяване на евакуация и помощ при наводнения в домовете. Това са по-голямата част от отработените произшествия“, обясни още Шотаров.

Календар

Календар за 2021 г. от конкурса за детска рисунка „С очите си видях бедата“

Благодарим на всички автори, участвали в конкурса за детска рисунка „С очите си видях бедата“ – 2020 г.

Благодарим на всички колеги и педагози, участвали в организацията и журирането на рисунките.

Желаем Ви успешна и здрава 2021 г.

автор: Екатерина Костадинова – 14 г., клуб „Еврика“ при ЦПАР – ОДК, гр. Плевен

2021

Календарът е изработен по линия на Откритото частично споразумение за големи бедствия (EUS-ORF) и Националната програма за участие на Р България в международните дейности на Съвета на Европа.

Всички творби са от международния конкурс за детска рисунка „С очите си видях бедата“ – 2020 г.

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
"ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО"

автор: Виктория Карвазова - 9 г., Детски Арт-клуб "Лев", гр. Ловеч

ЯНУАРИ							20	ФЕВРУАРИ						
ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НА	21	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НА
4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	
11	12	13	14	15	16	17	8	9	10	11	12	13	14	
18	19	20	21	22	23	24	15	16	17	18	19	20	21	
25	26	27	28	29	30	31	22	23	24	25	26	27	28	

Знаете ли, че:

Всяка снежинка се състои от близо 1019 водни молекули, които се протресват навън към нейното ядро с различна скорост. Те образуват различни форми в зависимост от промените температура и влажност на въздуха, през които снежинката пада по пътя си към земята.

Съвет: При усмивката замяна обстановки, отложете пътуването си, ако то не е необходимо. Обичащите се с топла дрехи, вземете си вода и храна. Ако пътувате с автомобил, проверете дали имате гориво, вълк, колпак, фенерче и вериги. Гумите трябва да не са много напъпани.

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
"ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО"

автор: Иван Иванов - 17 г., ШИТИ към ЦОП "Михайл гринч", гр. Тервел

МАРТ							20	АПРИЛ						
ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НА	21	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НА
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4				
8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	
15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	
22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	
29	30	31	26	27	28	29	30							

Знаете ли, че:

През март 1949 г. водите на река Дунав около остров Бодане замръзват, което води до рязко повишаване нивото на реката. Загиват 13 души. Наводнения са над 5000 къщи, а около 500 от тях са напълно разрушени. Водата се оттича от землетрес по целия четири месеца по-късно.

Съвет: При опасност от наводнения, спрете газта и електричеството. Поставете на високо място документи и ценни вещи. Отворете вратите на помещениата, където имате животни. Ако не можете да напуснете сградата, проветрете се на най-горните етажи или покрива.

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
"ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО"

автор: Алия Якова - 9 г., НУ "Балисто", гр. Плевен

МАЙ							20	ЮНИ						
ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НА	21	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НА
31	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6		
7	8	9	10	11	12	13	7	8	9	10	11	12	13	
14	15	16	17	18	19	20	14	15	16	17	18	19	20	
21	22	23	24	25	26	27	21	22	23	24	25	26	27	
28	29	30	28	29	30									

Знаете ли, че:

На 18 април 1928 г. земетресение от 7,0 по Рихтера разтърсва гр. Чиропи. Разрушени са почти всички сгради. При втория тряс са разрушени и 30% от сградите в гр. Пловдив. 107 са жертвите, 500 ранените, засегнати са над 72 хиляди сгради, а щетите са оценени на 3,3 милиона лева.

Съвет: Не напускайте сградата при първи тряс. Застъпете до носова стена, колонна, под стабилна маса или легло. Сяка претриването му спрете газта и електричеството и напуснете сградата. Не използвайте асансьори. Застъпете на открито, далеч от сгради и електропровода.

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
"ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО"

автор: Тодор Петков - 11 г., СУ "Вито блявковска", с. Пасокинци

ЮЛИ							20	АВГУСТ						
ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НА	21	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НА
5	6	7	8	9	10	11	30	31						
12	13	14	15	16	17	18	2	3	4	5	6	7	8	
19	20	21	22	23	24	25	9	10	11	12	13	14	15	
26	27	28	29	30	31	16	17	18	19	20	21	22		
							23	24	25	26	27	28	29	

Знаете ли, че:

Правилното 30-30-30 гласи, че рязко се повишава опасността от пожари в природата, когато температурата на въздуха е 30°C, влажността на въздуха е под 30%, а скоростта на вятъра е 30 км/ч. Изключено е, че средната скорост на пожарите в природата е 22,5 км/ч.

Съвет: Не изхвърляйте неизгаснати кибритени клечки и фасове в гората и лесозащитни средства! Машините и моторните превозни средства, работещи на петрол и в гората, трябва да са технически изправни. Папелето на огън в гората е разрешено само на обозначени за това места.

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
"ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО"

автор: Ивляна Владимирова - 15 г., Школа "Колония" при ОНЧ "Зора" - "БСБ", гр. Хасково

СЕПТЕМВРИ							20	ОКТОМВРИ						
ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НА	21	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НА
6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5			
13	14	15	16	17	18	19	11	12	13	14	15	16	17	
20	21	22	23	24	25	26	18	19	20	21	22	23	24	
27	28	29	30	25	26	27	28	29	30	31				

Знаете ли, че:

Пожарната служба е една от първите структури, основани при създаването на Третата българска държавка. На всеки 3-5 минути на територията на страната ни се случват по минимум един инцидент. Гордеем се, че ежегодно нашите екипи спасяват живота на поне 500 човека!

Съвет: Телефонът за спешни случаи е 112. Може да бъде избран безплатно от всеки стационарен или мобилен телефон. Когато се свържете с оператор, бъдете готови да опишете кратко, точно и ясно ситуацията, както и да предоставите всяка друга важна за спасителните екипи информация.

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
"ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО"

автор: Пандора Петкова - 18 г., ООУ "Св. Кирил и Методи", с. Делене

НОЕМВРИ							20	ДЕКЕМВРИ						
ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НА	21	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НА
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6		
8	9	10	11	12	13	14	7	8	9	10	11	12		
15	16	17	18	19	20	21	13	14	15	16	17	18	19	
22	23	24	25	26	27	28	20	21	22	23	24	25	26	
29	30	27	28	29	30	31								

Знаете ли, че:

Разполагате с около 2-3 минути, за да напуснете жилището си при пожар. Ходете в минимално са имаме с до 10 пъти повече време за това - средно 17 мин. Причината за тази достатъчна разлика е увеличената употреба в бити ни на синтетични и изкуствени материали.

Съвет: Внимавайте с празнината украса - свеци и ел. светлини. Използването на фенер-вещи трябва да става според указанията на производителя. Показвайте електрическия и нагревателния уред само по предпазна значение и винаги ги изключвайте, когато напускате дома си.

Всеки, който желае да разпечата календара, може да сваля файловете от тук:
<https://drive.google.com/.../1Gbl4ekKdE9CYOvraERwLOzuC8WMCZQie>

Година на пандемия и природни бедствия

Въпреки че останаха в сянката на пандемията от COVID-19, климатичните промени за пореден път напомниха за себе си

2020 година със сигурност ще бъде запомнена основно с продължаващата пандемия от COVID-19. В същото време, тя беше белязана и от редица природни бедствия. Рекордни горещини, суша, горски пожари и урагани отнеха много човешки животи и нанесоха огромни щети в различни части на нашата планета. Учените са единодушни, че екстремните бедствия са пряк резултат от климатичните промени и човечеството е длъжно да положи повече усилия в борбата с този проблем, преди да е станало твърде късно.

Австралия в пламъци

Горските пожари, които обхващаха югоизточната част на Австралия в периода юли 2019 – март 2020 г., отнеха живота на десетки хора и изпепелиха територии с обща площ от около 11 млн. хектара. Редица изследвания установиха, че основната причина за огнения ад са климатичните промени. Високите температури и сухото време са

идеални условия за избухването на подобни пожари. Унищожителните пламъци, обаче, са само част от проблема. В резултат на някои особено интензивни пожари се образуваха вертикални въздушни течения, които изпратиха огромни количества пушек в атмосферата (данните сочат, че той е достигнал височина от над 30 км.). Учените все още не са сигурни какви ще са последствията, но някои експерти изразяват притеснения, че въпросният пушек може да навреди сериозно на озоновия слой.

Огнен ад и в САЩ

Мащабни горски пожари бушуваха не само в Австралия. Сходна беше ситуацията и в САЩ. Близко 10 000 пожара изпепелиха площ от около 1,7 млн. хектара в Калифорния (близко два пъти повече от досегашния рекорд, поставен през 2018 г.) и унищожиха много домове.

В Колорадо три от най-големите огнени стихии в историята на щата обхващаха територия от

общо над 200 000 хектара. Учените са единодушни, че необичайно високите температури в САЩ са довели до по-ранното топене на снеговете, което пък е причинило по-бързото изсушаване на растителността. Това на свой ред е спомогнало за избухването на мащабните пожари. Особено притеснителни са прогнозите, които някои климатолози правят. Според тях, през следващите десетилетия сухите и горещи периоди ще се увеличават, което ще доведе до зачестяването на подобни катастрофални бедствия.

Горещини в Сибир

В периода от януари до юли, Сибир беше в плен на невиджани горещини. Температурата там достигаше до изумителните за района 38 градуса по Целзий – нещо, което е безспорно доказателство за мащаба на климатичните промени в глобален мащаб. Районът на Арктика беше обхванат от големи горски пожари, които изхвърлиха в атмосферата рекордни ко-

личества въглероден диоксид. Освен това, пламъците водят до размразяването на т. нар. вечни ледове, което пък може да доведе до освобождаването в атмосферата на големи количества от още един парников газ – метан, подчертават експерти. Тук трябва да се отбележи, че през 2020 г. площта на арктическият морски лед отбеляза рекорден спад (през ноември тя беше 9 млн. кв. км. По-малка площ ледът е заемал единствено през ноември 2016 г.). Междувременно, огромна част от последния изцяло непокътнат леден шелф в Канада се откъсна, образувайки айсберг с размерите на Манхатън – около 72 кв. км.

Годината на ураганите

Още през април климатолозите прогнозираха, че сезонът на ураганите, който продължава от 1 юни до 30 ноември, ще е много интензивен. Първоначалните очаквания бяха за общо 18 силни урагана, но до ноември броят им набъбна на 30, с което беше подобрен досегашният рекорд за сезон с най-много подобни стихии, поставен през 2005 г. Дали това е пряко свързано с климатичните промени е сложен въпрос, отбелязват учените. Топлите океански води спомагат за образуването на урагани, а отчетената повишена температура на Атлантическия океан през отиващата си година безспорно е следствие на глобалното затопляне. Много други фактори, обаче, оказват влияние върху формирането

на урагани (като посоката на ветровете, например) и по тази причина е почти невъзможно да се направят категорични изводи.

В същото време, връзката между по-топлите океани и по-голямата сила на бурите е неоспорима. Именно това е причината някои урагани да отслабват значително по-бавно от обичайното, щом достигнат сушата. По-топлите води водят и до по-бързото образуване на мощни стихии. Всичко това прави работата на метеоролозите много сложна и техните прогнози невинаги са достатъчно точни. Показателен е фактът, че през 2020 г. имаше 10 бури в района на Атлантическия океан, съпътствани от ветрове, скоростта на които се е увеличила с поне 55 км/ч само за 24 часа.

Икономически проблеми

Световният икономически форум за пръв път в своята история постави проблемите, свързани с околната среда, на първите пет места в списъка на най-сериозните глобални рискове. Около 200 от най-големите компании в света пък обявиха наскоро, че са изправени пред загуби в размер на 1 трилион долара в резултат на липсата на напредък в борбата с климатичните промени. Прогнозите са наистина мрачни, а все повече икономически сектори усещат последиците. Сред тях са земеделието, енергетиката, строителството, туризма и застрахователният бизнес. По

различни оценки, само в САЩ последиците от климатичните промени ще се равняват на приблизително 10% от БВП на страната, ако незабавно не бъдат взети мерки.

ЯНУАРИ

Пожарите в Австралия – като в ада, дори шосетата се топят

Източник: ЕРА/БГНЕС

Австралия гори от месеци. Топят се шосета, милиони животни измират. Но политиците сякаш не се вълнуват от това – премиерът дори беше на почивка в Хавай, пише австралийският журналист Бен Фазулин, цитиран от Дойче веле.

„От рая направо в ада“ – това ми написа мой приятел малко след като самолетът му от Хобърт (Тасмания) кацнал на летището в Сидни, обгърнато в гъсти облаци дим. Самият аз видях редица пожари по време на полета ми до Брисбейн. Всички австралийски щати са засегнати от пламъците.

През последните четири месеца горските пожари опустошиха 4 милиона хектара земя – територия по-голяма от цяла Белгия. Потушаването им ще

отнеме още няколко месеца. Австралийските пожарни команди говорят за невиджани досега измерения. Австралийското правителство обаче продължава да отрича климатичните промени.

Вярно, дори учените не правят директна връзка между климатичните промени и сегашните горски пожари. Но те обръщат внимание на факта, че горещият, сух климат води до по-чести и по-големи пожари. През миналата година температурите в Австралия достигнаха нова рекордна височина от около 50 градуса по Целзий. В южните части на Австралия пътната настилка е започнала да се топи. Същевременно страната страда от най-ужасната суша откакто се водят климатични статистики. Комбинацията от тези два фактора е смъртоносна. В резултат на пожарите загинаха няколко души, а над 1000 сгради бяха разрушени. Освен това непрекъснато се налагат масови евакуации. Експертите се опасяват, че милиони животни са застрашени от смърт, между тях една трета от всички коали от щата Нов Южен Уелс на източния бряг.

Междувременно масовото измиране на животни продължава. По крайбрежието на нов Южен Уелс бяха открити труповете на безброй новородени прилепи – поради изтощение и недохранване родителите им са били принудени да ги изоставят. Според изследване на НАСА, вследствие на сегашните горски

пожари в Австралия в атмосферата са изхвърлени над 250 милиона тона въглероден диоксид – близо половината от количеството, което обикновено се изхвърля в цяла Австралия за година. Експерти смятат, че борбата срещу замърсяването на въздуха само в Сидни струва близо 30 милиона евро на ден. Здравните експерти предупреждават, че разходите за лечение на заболявания на дихателните пътища ще нараснат значително.

Облаците пепел се разпростират до отдалечената на 2000 километра Нова Зеландия. Цените на хранителните продукти се покачват. Застрашена е реколтата на австралийските лозари. Димът от пожарите нанася поражения и на земеделските култури. А фермерите се притесняват за своите животни. В цели градове и села поминъкът на хората е застрашен.

Жертви на наводнения в Джакарта

Източник: ЕПА

Жертвите на наводненията в индонезийската столица Джакарта и околните райони вече са 43, съобщи AFP. По данни на в. „The Jakarta Post“, в 724 района на

града е спряно електрозахранването. 35 хиляди души бяха евакуирани. В Джакарта заради обилните дъждове и излезлите от коритата реки са наводнени 182 квартала. На местата за временно настаняване сега има около 5000 души. Останалите са се върнали в домовете си. В някои райони нивото на водата е достигнало 2.5 м.

Коронавирус – паника и гняв в Ухан

Източник: ЕРА/БГНЕС

Паника обзе Ухан, след като централният китайски град беше блокиран от властите в опит да се постави под карантина смъртоносния коронавирус, чийто произход се смята, че е оттам.

Властите наложиха забрана на всички транспортни връзки от града с население от около 11 млн. души, като спряха автобусите, системата на метрото, фериботите, а летището и жп-гарите са затворени за заминаващи пътници. Рафтовете на супермаркетите са празни, а местните пазари разпродадоха продукцията си, след като местните жители се запасиха с провизии и се изолираха по домовете си. Бензиностанциите бяха блоки-

рани от шофьори, които се запасяват с гориво, като положението се влоши допълнително от слухове, че резервите с гориво са се изчерпали. Местните жители заявиха, че аптеките са разпродали маските за лице. По улиците има малко пешеходци, а семействата са отменили плановете да се съберат заедно за китайската Нова година. Видеоклипове, публикувани онлайн, показаха, че магистралите край града също са блокирани. Специални полицейски сили са били видени да патрулират из жп-гарите. Блокадата на града беше предприета, след като най-малко 617 души бяха заразени с коронавируса, който е от същото семейство вируси, които породиха преди години смъртоносния SARS. Заразени хора вече има в повече от половината от провинциите на Китай, както и в САЩ, Тайван, Южна Корея, Тайланд и вероятно Хонконг. Китайските власти обявиха, че 95 пациенти са в критично състояние. Досега 17 души са починали от откриването на вируса в края на декември насам, всички в Ухан, където пазарът на морски дарове, продаващ диви животни, е предполагаемият източник на вируса. Учените смятат, че вероятно се е предал от животно на човек и сега се предава от човек на човек и може да мутира още. Експерти се опасяват, че последният щам на коронавируса от Ухан може да се разпространи по цялата планета от човек на човек. В същото време Тайван съобщи за първия си потвърден случай на новия ко-

ронавирус, а правителството предупреди обществото да не пътува до китайския град, където е огнището. Азиатските страни засилиха мерките за блокиране на разпространението на новия вирус, а смъртните случаи в Китай станаха 6, броят на заразените достига до 300. Коронавирусът се е разпространил в Тайланд, Япония, Южна Корея и Тайван, наблюдава се пациент с възможен вирус в Австралия. Има опасения, че коронавируса може да се разпространи от човек на човек по време на седмичните празници за Китайската Нова година, които започват на 24 януари и когато милиони хора пътуват, за да празнуват. В момента се оказва, че хората с лошо здраве са изложени на най-голям риск, както винаги е и случаят с грип. Властите имат желание да спрат разпространението и се тревожат, че вирусът ще стане по-силен, отколкото изглежда засега.

ФЕВРУАРИ

Разпространението на коронавируса по държави

Източник: ЕПА

Най-малко 81 души са починали от коронавируса.

До момента са регистрирани 2

744 случая, от които 769 през последните 24 часа. Има пет случая в Хонконг и два в Макао. Почти всички смъртни случаи са в провинция Хубей, четири души са починали в други райони на Китай. САЩ има пет случая: 2 в Южна Калифорния и по един в щата Вашингтон, Чикаго и Аризона; 8 случая в Тайланд; 5 в Австралия; 4 в Южна Корея; 4 в Япония; 4 в Сингапур; 4 в Малайзия; 3 във Франция; 3 в Тайван; 2 във Виетнам; 1 в Канада и 1 в Непал.

Какво означава обявеното от СЗО международно извънредно положение?

Източник: iStock

Световната здравна организация (СЗО) обяви международно извънредно положение заради разпространявания се коронавирус, който е заплаха за общественото здраве. Това означава, че държавите по света трябва да предприемат мерки за спиране на разпространението на заболяването и позволява на организацията да окаже по-голяма помощ на държавите с по-некачествено здравеопазване. Също така дава на СЗО власт да проверява пред-

приетите от държавите мерки в отговор на коронавируса, който тръгна от многомилонния китайски град Ухан.

МАРТ

Близо 15 000 души заразени и 532 починали в Европа

Източник: ЕПА

Всяка страна членка на Европейския съюз има случаи на коронавирус, след като в Кипър бяха потвърдени два случая, обявиха от Европейския център за превенция и контрол на заболяванията, цитирани от Си Ен Ен и „Гардиън“. Последните данни на центъра показват, че в Европейския съюз, Европейската икономическа зона и Великобритания има 14 890 случая: Италия (9 172), Франция (1 412), Испания (1 204), Германия (1 139), Холандия (321), Великобритания (321), Швеция (248), Белгия (239), Норвегия (192), Австрия (131), Дания (113), Гърция (84), Исландия (65), Чехия (40), Финландия (40), Португалия (39), Ирландия (21), Полша (17), Румъния (17), Словения

(16), Хърватия (12), Естония (10), Унгария (9), Латвия (6), Люксембург (5), Словакия (5), България (4), Малта (4), Кипър (2), Лихтенщайн (1) и Литва (1).

Към 10 март има 532 смъртни случая в ЕС, Европейската икономическа зона и Великобритания: Италия (464), Франция (30), Испания (28), Великобритания (5), Холандия (3) и Германия (2). По последни данни повече от 114 000 души в над 100 държави са носители на коронавируса. Над 4000 души са починали, а 64 000 са се възстановили.

15 ранени при двете земетресения в Загреб

Източник: ЕПА/БГНЕС

Най-малко 15 души са ранени при двете земетресения, които разтърсиха хърватската столица Загреб. Това съобщи местният портал Direktno.hr с поздраване на полицията. Според медията сред жертвите е 15-годишно момиче, което е в критично състояние.

Две земетресения с магнитуд 5,3 и 5 станаха на 22 март близо до столицата на Хърватия. Според ТАСС в Загреб са повредени над 60 сгради и 30 автомобила, има проблеми с електричеството и неизправностите в интернет.

АПРИЛ

30 жертви след опустошителни бури в САЩ

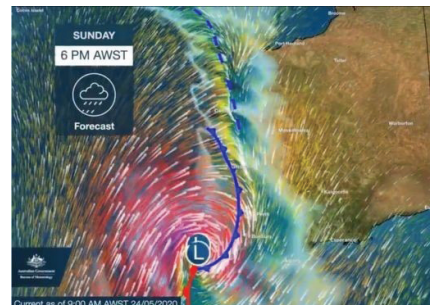
Източник: ЕПА/БГНЕС

Най-малко 30 души загинаха при силни бури, ударили южните щати на САЩ, съобщават световните медии. Регистрирани са повече от 16 смерча. Силните бури са започнали от неделя и са опустошили Тексас Арканзас, Луизиана, Мисисипи, Алабама и Джорджия. След това са се насочили към Северна и Южна Каролина и Тенеси. В резултат на стихии над 1,3 милиона души в повече от 12 щата са останали без ток.

Бурята е съборила къщи и е оставила след себе си изкоренени дървета и преобърна коли.

МАЙ

Западна Австралия се готви за невиджана от десетилетие буря

Австралийското западно крайбрежие е подложено на огромна буря, която се насочва към основния град Пърт. Метеорологичната прогноза е за проливни дъждове, силни ветрове и осемметрови вълни в някои области. Свирепото време е причинено от тропическия циклон Манга, който влезе във взаимодействие със студен фронт. Високопоставен представител на Департамента за пожарна и аварийна служба заяви, че такава буря се случва веднъж на десетилетие. Лошото време вече е налице в голяма част от Западна Австралия. Над 30 000 жилища и бизнес сгради останаха без електричество. Ветрове със скорост до 130 км/ч се очакват по крайбрежието, предупреждават метеоролозите.

ЮНИ

Силно земетресение с магнитуд 6,9 по Рихтер в Индонезия

Силно земетресение е регистрирано в Източна Индонезия, принуждавайки жители

да напуснат домовете си. Към момента няма информация за пострадали и щети. Местната метеорологична агенция увери, че няма риск от цунами. Европейският средиземноморски сеизмологичен център съобщи за земетресение с магнитуд от 6,9 по Рихтер в морето Банда на дълбочина 117 километра. Геофизичният институт на САЩ съобщава за 6,8 по Рихтер. Индонезия е върху Тихоокеанския огнен пръстен, където често има земетресения и вулкани. На 26 декември 2004 г. земетресение с магнитуд 9,5 по Рихтер предизвика огромно цунами, което уби 226 000 души на крайбрежието на Индийския океан, включително повече от 126 000 в Индонезия. През 2018 г. цунами удари град Палу на остров Сулавеси и уби хиляди хора.

ЮЛИ

Пожар предизвика евакуация в Гърция

Втори ден гръцки пожарникари се борят с горски пожар, който принуди властите да евакуират стотици хора в близост до крайбрежното селце Кенхреи в източната част на Пелопонес, обявиха официални представители, цитирани от „Ройтерс“. Повече от 236 пожарникари са подпомогнати от четири хеликоптера, осем самолета с доброволци и други.

Източник: архив ЕПА

„Пожарът изгори борови и маслинови дървета в гъста гора. Тъжно е да се гледа как жители бягат с маркучи, много тъжна картина“, обяви заместник-управителят на Коринт. Пожарът нанесе малки щети на три жилища до две села и унищожи един автомобил на противопожарната служба. Няма пострадали жители и пожарникари. Властите съобщиха, че са били принудени да заповядат евакуация на шест жилищни сгради и един летен лагер. През нощта пожарът се насочи към други две села, като над района има големи облаци от дим. Шефът на гръцката противопожарна служба е в района да координира операцията. Властите евакуираха селища, след като пожарът се доближи до военен лагер, където са съхранявани експлозиви. Те също превантивно евакуираха лагер с деца.

Повече от 3 млн. заразени с коронавирус в Европа

Източник: iStock

Повече от 3 милиона заразени с коронавирус са потвърдени в Европа. По-голямата част са в Русия, Великобритания, Испания и Италия, съобщава АФП, позовавайки се на официални данни. Европа е регистрирала 3 002 861 случая от общо 15 237 784 по света. Континентът е най-засегнатият по отношение на смъртност – 206 633 от 626 994 починали в света.

Русия е с най-много случаи на континента (795 038 заразени и 12 892 починали), следвана от Великобритания (296 377 случая и 45 501 починали), Испания (267 551 случая и 28 426 починали) и Италия (245 032 заразени и 35 082 починали). АФП отбелязва, че реалният брой на заразените и починалите вероятно е по-висок, тъй като има много случаи, които не са засечени. По последни данни на Световната здравна организация по света има над 14 милиона потвърдени случая, а починалите са повече от 612 000. Регистрирани са случаи в повече от 200 държави и територии. Данните на Университет „Джонс Хопкинс“ показват над 15,2 млн. случая

и повече от 623 000 починали в 188 държави, възстановили са се повече от 8,6 млн. души.

АВГУСТ

Евакуация заради пожарите в Калифорния

Източник: ЕПА

Десетки хиляди души бяха принудени да напуснат домовете си в Калифорния, където бушуват едни от най-тежките пожари в историята на щата, съобщават световните агенции. Най-малко петима души досега са загубили живота си заради бедствието, посочва „Войс ъф Америка“. Единият от пожарите унищожи близо 90 000 хектара площи и заплашва лозята в Напа и Сонома. Заради риска от разпространение на коронавируса някои евакуираните потърсиха убежище по паркингите и на плажовете вместо в центровете за подслон, осигурени от властите. Губернаторът на Калифорния Гавин Нюсъм обърна внимание на пряката връзка между климатичните промени и пожарите. Калифорния отчете третата най-висока температура, регистрирана някога на Земята – 54,4 градуса по Целзий.

Тя беше измерена в Долината на смъртта. За седмица пожарите изпепелиха над 312 000 хектара насаждения, а димът от огнената стихия доведе до замърсяване на въздуха в залива на Сан Франциско.

Ураганът „Лора“ връхлетя САЩ

Ураганът „Лора“ достигна бреговете на американския щат Луизиана, след като се усили до четвърта степен по петстепенна скала, съобщиха американските синоптици, цитирани от „Франс прес“. „Изключително опасният ураган от четвърта категория „Лора“ връхлетя сушата в близост до Камерън в щата Луизиана с ветрове с максимална скорост от около 240 км/ч“, уточниха от Националния център за ураганите на САЩ. По-рано метеорологът Доналд Джоунс от регионалния клон на американската Национална метеорологична служба обяви, че има признаци, че „Лора“ може да се засили до пета степен. Губернаторите на американските щати Тексас, Луизиана, Мисисипи и Флорида обявиха извънредно положение. „Лора“ връхлита почти точно 15 години след урагана „Катрина“.

СЕПТЕМВРИ

Над 1 милион хектара горят

Източник: iStock

Горски пожари са обхванали американските щати Орегон, Калифорния и Вашингтон. Горят 1 милион 375 хиляди хектара, на които бушуват минимум 96 големи горски пожара. Това съобщи Националният междуведомствен център за борба с пожарите, с център в Айдахо. Заради жегата, сушата и силния вятър пожарите се разрастват и само в Орегон са обхванали площ от над 93 117 хектара, съобщи губернаторът на щата Кейт Браун. Междувременно стана ясно, че хиляди жители на Орегон са се евакуирали заради огнената стихия. В щата Калифорния горят рекордните 930 700 хектара, съобщи губернаторът Гавин Нюсъм. НАСА публикува снимки от американски спътници, на които се вижда как димът от пожарите е обхванал почти цялото западно крайбрежие на Съединените щати. Температурата на повърхността на места е превишавала 191 градууса по Целзий, съобщава Си Ен Ен.

ОКТОМВРИ

Силно земетресение в Гърция и Турция

Земетресение с магнитуд 7 по скалата на Рихтер удари гръцките Додеканезки острови, съобщиха от Европейския средиземноморски сеизмологичен център и Американския геофизичен институт. Епицентърът е на 14 километра северно, североизточно от остров Самос на дълбочина 10 километра, като по крайбрежието на острова се е образувало миницунами. Епицентърът е много близо до крайбрежието на Мала Азия и Турция и по-конкретно в района на Измир. Хора, намирали се на Самос по време на труса, свидетелстват, че той е бил много голям и силен. Друг свидетел, немскоговорящ, също намирал се близо до епицентъра, но в Турция, пише: „Никога досега не съм виждал земетресение като това.“ Земетресението е усетено от Атина до Истанбул и София. Съобщава се за най-малко 12 жертви и 419 ранени в Турция и две жертви на остров Самос. В интернет се появиха видеокадри от Измир с много рухнали сгради, което предполага, че жертвите ще са доста повече. Населението на Измир, който е третият по големина град в Турция, е около 3,7 млн. души. Вътрешният министър на Турция Сюлейман Сойлу уточни, че има шест рухнали сгради в Из-

мир. В намиращите се в близост провинции на Измир се съобщава за по-малки материални щети. „Някои от нашите съграждани се намират под развалините“, каза турският министър на околната среда Мурат Курум и добави, че знае за пет срутени сгради. Кметът на квартал Борнова в Измир Мустафа Идуг заяви, че „в района има много разрушени сгради. Знаем, че 4-етажна сграда е рухнала. В центъра на квартала няма проблеми“. Телевизионни кадри и видеоклипове, циркулиращи в социалните мрежи, показват как хора отчаяно премахват отломки на някои срутени сгради, за да стигнат до хората, попаднали под развалините.

До 20 сгради са разрушени от земетресението в цялата провинция, уточни по-късно губернаторът на вилаета Измир Явуз Селим Косгер. Появиха се и кадри от придошли води от морето, помитащи улиците на Измир. След първото силно земетресение е имало 67 вторични труса, като най-силният от тях е бил с магнитуд 5,2 по Рихтер. Турция е разположена в една отнай-активните земетръсни зони в света. През 1999 г. земетресение с магнитуд 7,4 по Рихтер удари Северозападна Турция, убивайки над 17 000 души, включително 1000 в Истанбул. Поредното земетресение през 2011 г. в югоизточната провинция Ван доведе до повече от 600 загинали.

Над 10 млн. заразени с коронавируса в Европа

Източник: ЕРА/БГНЕС

Повече от 10 милиона заразени с новия коронавирус (COVID-19) са регистрирани в Европа от началото на пандемията. Това показват данни на „Франс прес“, базирани на статистиката на здравните власти на европейските страни към 18:30 часа българско време.

Европа, в която има 52 страни, в момента е третият най-засегнат в света регион след Латинска Америка и Карибите, които са с 11,2 млн. заразени, и Азия с 10,5 млн. заразени. Що се отнася до починалите, в Европа са регистрирани 275 000 жертви от началото на пандемията – зад Латинска Америка и Карибите, които имат малко над 275 000 починали, но изпреварва САЩ и Канада, които са с 239 000 жертви.

Ураган удари американския бряг

Ураганът „Делта“ удари американския бряг близо до мястото, където центърът на смъртоносния ураган „Лора“ бушува преди по-малко от два месеца. Хората в Луизиана и Тексас се подготвят за силни ветрове и

животозастрашаващ буря, съобщиха Си Ен Ен. „Делта“ връхлетя Луизиана с ветрове от 155 км в час. Това втора степен от пет степенната скала за ураганите. „Метеорологичните условия продължават да се влошават по югозападния бряг на Луизиана и Тексас с приближаването на центъра на „Делта“,“ предупреждава Националният център за урагани. Метеорологът от Си Ен Ен Том Сатър заяви, че центърът на Делта ще се стовари на малко повече от 10 мили от мястото, където „Лора“ опустоши брега през август. Въпреки че „Делта“ не е толкова мощна, тя се движи на по-широк фронт. Това е 10-ата тропическа буря, достигаща бреговете на САЩ. Това е рекорд за последните 100 години.

Екокатастрофа в Камчатка

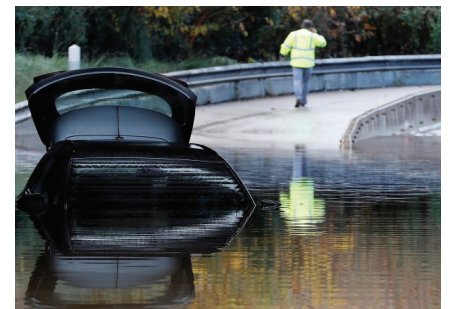

Източник: iStock

Над 200 души са пострадали от замърсената вода в Авачинския залив край руския полуостров Камчатка, съобщиха радио „Свобода“. Същевременно руското здравно министерство съобщава за едва 9 пострадали – диагнозата е „химическо изгаряне на роговицата от първа степен“.

Вероятна причина за екокатастрофата е изтичане на токсини в Тихия океан от Козелския полигон за отровни химикали. В края на септември местни жители съобщиха, че е променен цветът на водата в Авачинския залив. Сърфисти се оплакват, че след контакт с водата са получили кожни възпаления и очите им са се зачервили. В социалните мрежи се появиха снимки с телата на стотици мъртви морски животни, изхвърлени на брега. По-късно измиране на животни беше установено в залива Бабя, както и в Големия и Малкия лагерен залив. Заради замърсяването неустановено химическо вещество край бреговете на Камчатка са загинали 95% от морските организми.

Франция и Италия засегнати от бурята „Алекс“

Източник: архив ЕПА

Спасителни екипи засилиха издирвателните усилия в Югозападна Франция, след като наводнения отрязали от света няколко села и отнеха живота на двама души в Италия, докато във Франция все още се издирват осем души, информира АФП. Френското селце Брей-сюр-Роя

в близост до италианската граница се превърна в сцена на разруха. Кал погребва къщи и обърна автомобили в коритото на реката, съобщи журналист на осведомителната агенция. Осем души са в неизвестност от френската страна на границата, след като бури, проливни дъждове и големи наводнения връхлетяха района. Цели села са откъснати. Природните стихии предизвикаха и огромни свлачища. Спасителната операция е концентрирана в долината Роя, където около 1000 пожарникари, подпомогнати от хеликоптери и войници, възобновиха издирването с надежда да открият оцелели. Те също помагат на хората, чиито домове са унищожени или няма достъп до тях.

Бурята „Алекс“ премина през западното крайбрежие на Франция в четвъртък, носейки със себе си силни ветрове и проливен дъжд преди да се насочи към Италия, където северни региони пострадаха в събота. Франция определи региона зона на природно бедствие. Властите осигуриха подслон за около 200 души. Хеликоптери доставиха храна и хиляди бутилки вода на отцепените от бурята села. Много линии и някои мобилни услуги са прекъснати. Някои жители използват сателитни телефони, за да комуникират със спасителите. Въпреки прогнозите за още дъжд, спасителните действия продължават и днес. От италианската страна на границата няколко села

също са откъснати, много пътища са блокирани.

НОЕМВРИ

Починалите от коронавируса по света надхвърлиха 1,2 млн.

Според данните на „Джон Хопкинс“ починалите от коронавируса по света са 1 200 361 души. САЩ водят по смъртност с 230 972 жертви на вируса. Те са следвани от Бразилия (160 074) и Индия (122 607).

Рекордни пожари опустошават Бразилия

Рекордно голям брой пожари са бушували във влажните зони на Амазония и Пантанал в Бразилия миналия месец, показват официални данни, след като обезлесяването и климатичните промени предизвикаха хаос в някои от най-ценните екосистеми на планетата.

Тропическите гори в Амазонската джунгла са определяни като „белите дробове“ на Земята заради ролята си в производството на почти 10 процента от кислорода в света. Регионът Пантанал, който се намира в южната част на Бразилия, е една от най-големите тропически влажни зони в света и рай на биоразнообразието, който се простира отвъд границите на Бразилия до Парагвай и Боливия. Броят на пожарите обикновено пада през октомври, когато Амазония се приближава към дъждовния сезон. Но Бразилският национален институт за космически изследвания (INPE) е регистрирал 17 326 пожара в Амазонската джунгла през октомври, повече от два пъти повече, отколкото през същия месец през 2019 г. Сателитни изображения са показали близо 100 000 пожара през първите 10 месеца на 2020 г., повече отколкото е имало през цялата изминала година.

INPE също така са регистрирали почти 3000 отделни пожара в Пантанал, нов месечен рекорд от началото на събирането на данни през 1998 г. В региона, 23 процента от който е горял през тази година, са бушували рекордните 21 115 пожара досега тази година, повече от два пъти повече от регистрираните през цялата 2019 година. Експерти и природозащитни неправителствени организации хвърлят вината за влошаващото се положение с пожарите върху бразилския президент Жаир

Болсонару, който е скептик по отношение на климатичните промени, и който подкрепя отварянето на двата региона за дърводобив и земеделие. Някои пожари са резултат от умишлено горене, за да се подготви земята за добитъка, въпреки 120-дневната забрана на практиката, наложена през юли. „С нарастването на темповете на обезлесяване през последните години, правителството пренебрегна предупрежденията на изследователите: обезлесяването и пожарите вървят заедно“, подчертава Мариана Наполитано, ръководител на научната програма в бразилското отделение на Световния фонд за дивата природа (WWF). „След обезлесяването на джунглата, нарушителите палят пожари, за да почистят натрупания органичен материал... в края на месеца с пристигането на дъждовете, темпото на пожарите изглежда се забавя, но едва ли можем да зависим от климатичните фактори“, допълва тя.

„Това, което се случи през сухия сезон в Амазония и Пантанал, не може да се повтори“, настоява още Наполитано. Климатичните промени също са изиграли роля при пожарите, като екип от международни изследователи предупреди тази година, че повишаването на световните температури представлява „критична заплаха“ за деликатната екосистема на Пантанал.

ДЕКЕМВРИ

В Япония натрупа над 2 метра сняг

Източник: iStock

Около 1000 автомобила бедстват заради голяма снежна буря в Източна Япония, съобщава ДПА, позовавайки се на местни медии. Kyodo News уточнява, че около 1000 коли са блокирани на заснежената магистрала Кан-Ецу между градовете Цукийоно и Язава, северно от Токио. В Юдзава снежната покривка достигна 181 сантиметра, а в Уонума – 88 сантиметра. Около 200 автомобила временно бяха блокирани заради обилен снеговалеж на магистрала Йошинецу в Централна Япония. Японската метеорологична агенция предупреди за лавини и за още нарушения на трафика в Източна и Централна Япония и по бреговете на Японско море. Прогнозата е за още валежи в други райони на страната. АФП информира, че Япония е мобилизирала армията, за да помогне на бедстващите граждани заради снеговалежа. 10 000 домакинства в северната и южната част на Япония са останали без ток. За 72 часа падна 2,17 метра сняг в Минаками, префектура Гунма.

Над 80 милиона души по света са с коронавируса

Броят на откритите случаи на коронавирална инфекция в света надхвърля 80 милиона, показват данни на Американския университет „Джон Хопкинс“, който изчислява на основата на информация от международни организации, федерални и местни власти.

Източник: ЕРА/БГНЕС

Според университета броят на заразените хора в света сега е 80 027 056, умират 1 753 313 души, 45 145 454 са се възстановили. Най-голям брой инфекции – 18 771 885 – е открит в САЩ. Общо 330 345 заразени са починали в САЩ. Индия се нарежда на второ място по брой инфекции с 10 169 118 открити случая и 147 343 смъртни случая. Следва Бразилия, където са заразени 7 448 560 души, загинаха 190 488 пациенти. Университетът „Джон Хопкинс“ поставя на четвърто място по брой регистрирани случаи Русия. Според федералния оперативен щаб за борба с коронавируса в Русия са регистрирани 3 021 964 случая на инфекция, 2 426 439 души са се възстановили, 54 226 са починали.

Системи за осигуряване на пожарна защита на сгради с атриуми

инж Пламен Тодоров- ГДПБЗН,
доц. д-р инж. Ангел Карамисhev – Академия МВР,
проф. д-р инж. Радослав Къртов – Академия МВР,
инж. Петър Райчев Клисарски – Академия МВР

АНОТАЦИЯ: Предлага се примерна методика за поддръжка на системите, осигуряващи противопожарната защита на сгради с атриуми фиг.1.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

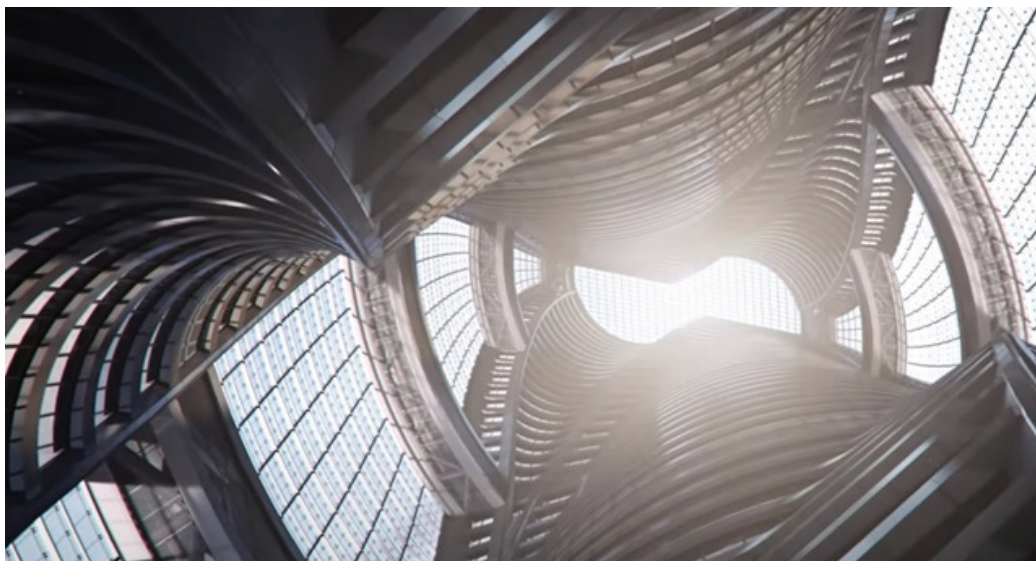
Чл. 1. (1) С тази методика се определят условията и реда за извършване на поддръжка на системите за осигуряване на пожарна защита на сгради с атриуми.

(2) Методиката се прилага и при извършване на поддръжка на системи, осигуряващи пожарната защита на сгради, със сходни принципи на работа.

Чл. 2. Методиката има за цел да определи и уеднакви методите, формите и средствата за поддръжка на системите, и сроковете за извършване на проверките.

Чл. 3. При извършване проверки на системите за осигуряване на пожарна защита на сгради с атриуми се спазват следните принципи:

1. законосъобразност, обективност и пълнота на информацията
2. независимост при изпълнение на нормативно регламентирани задачи и дейности

Фиг. 1 Защита на атриуми от пожар [12].

Глава втора

ВИДОВЕ СИСТЕМИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЖАРНА ЗАЩИТА НА СГРАДИ С АТРИУМИ. ПРОВЕРКИ НА СИСТЕМИТЕ. ОРГАНИЗАЦИЯ И РЕД ЗА ТЯХНОТО ИЗВЪРШВАНЕ. ОТЧИТАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ.

Раздел първи

Автоматична пожароизвестителна системи (АПИС)

Чл. 4. (1) АПИС подлежи на обслужване, както следва:

(2) Ежедневно:

1. проверява се, дали панелът на устройството за управление и индикация индикира нормална работа или ако не, всяка индикирана повреда е записана във формуляра и е съобщена в обслужващата организация
2. проверява се дали на всяко записано за повреда предупреждение през предходния ден е обърнато съответното внимание
3. проверява се дали системата е била правилно възстановена след някакво изключване, изпитване или потискане на звуковата сигнализация

(3) Проверката по ал. 2 се извършва от ръководителя на обекта (или упълномощено от него лице) или от компетентно лице.

(4) Ежемесечно:

1. проверява се дали всеки аварийен генератор може да бъде пуснат и горивото му е достатъчно
2. проверява се дали са налице достатъчни резерви от хартия, мастило или лента за всеки принтер
3. проверява се дали индикацията е правилна (EN 54-2)

(5) Проверката по ал. 4 се извършва от ръководителя на обекта (или упълномощено от него лице) или от компетентно лице.

(6) Тримесечно:

1. проверяват се всички записи във формуляра и се предприемат необходимите действия
2. задейства се поне един автоматичен или ръчен пожароизвестител от всяка зона, с цел проверка способността на устройството за управление и индикация да приема сигнал за пожар, да включва пожарните сигнализатори и да задейства всички други предупредителни устройства
3. проверяват се функциите на подаване на сигнал за повреда и всички допълнителни функции на устройството за индикация и управление
4. визуално се проверява за промени в архитектурата или технологията на обекта, които биха повлияли на правилната работа на АПИС
5. провеждат се всички проверки и настройки, предвидени от производителя или доставчика

(7) Проверката по ал. 6 се извършва от компетентно лице.

(8) Ежегодно:

1. провеждат се всички дейности, предвидени за ежедневно, ежемесечно и тримесечно обслужване
2. проверява се правилното действие на всеки пожароизвестител в съответствие с препоръките на производителя (допуска се до 25% от пожароизвестителите да бъдат проверени при тримесечните проверки)
3. проверява се способността за задействане на всички спомагателни функции
4. визуално се проверяват всички кабелни връзки и устройства, че са безопасни, неповредени и добре защитени
5. визуално се проверява има ли строителни промени или промени в използването на сградата и (дали) същите са повлияли върху изискванията за разполагане на ръчните и автоматични пожароизвестители и звукови сигнализатори; визуалното инспектиране трябва също да потвърждава, че под всеки автоматичен пожароизвестител има свободно място най-малко 500 mm във всички посоки, и че всички ръчни пожароизвестители са нормално достъпни и видими
6. проверяват се и се измерват всички батерии, като същите се заменят на периоди от време не по-

големи от препоръчаните от производителя на батерията

(9) Проверката по ал. 8 се извършва от компетентно лице.

(10) След всяка проверка, лицето извършило проверката записва резултатите от проверката в паспорта на системата (Приложение №1).

(11) При констатиране на дефект, същият се описва в специална докладна до собственика на обекта и се предприемат действия за отстраняването им.

(12) След тримесечната и ежегодната инспекция, органът извършил същата издава протокол за направената проверка (който може да бъде специфичен за всяка проверка). Протоколът се предава на отговорното за системата лице в обекта.

Раздел втори

Автоматична пожарогасителна инсталация (АПГИ)

Чл. 5. (1) АПГИ подлежи на обслужване, след изготвяне на програма за извършване на проверка, както следва:

(2) Ежеседмична програма:

1. проверяват се и се записват показанията на всички манометри за вода и въздух в инсталациите, магистралните водопроводи и резервоарите под налягане

2. проверяват се и се записват всички нива на водата в собствени водонапорни кули, реки, канали, езера, резервоари за съхранение (включително резервоари за обезвъздушаване на помпите и резервоари под налягане).

3. проверява се правилното положение на всички основни спирателни вентили.

4. проверява се всеки хидравличен звуков сигнализатор като същия се пуска да звучи в продължение на не по-малко от 30 s.

5. изпитване на автоматичното пускане на помпите:

5.1. проверка нивото на горивото и маслото за смазване на дизеловите двигатели

5.2. намаляване налягането на водата в стартовото устройство като се симулират условията за автоматично стартиране

5.3. проверка и записване на стартовото налягане при пускането на помпата

5.4. проверка на налягането на маслото при помпи с дизелово задвижване, както и изтичането на охлаждащата вода през отворения кръг на охладителни системи

6. Изпитване на повторното пускане на дизеловия двигател непосредствено след изпитването на пускане на помпата, както следва:

6.1. двигателят се оставя да работи 20 min, след което се спира и незабавно се пуска отново като се използва бутон за изпитване на ръчното пускане

6.2. проверява се нивото на водата на първичния кръг на охладителни системи със затворен кръг

7. проверява се налягането на маслото (ако има монтирани манометри)

8. проверява се температурата на двигателя

9. проверява се охладителния поток

10. проверяват се нагревателните системи за предотвратяване на замръзване на спринклерната инсталация дали функционират правилно

(3) Ежемесечна програма:

1. проверява се нивото и плътността на електролита на всички оловно-киселинни клетки и ако се констатира, че плътността е ниска, а зарядното устройство функционира нормално, се подменя батерията. Препоръчва се използването на не обслужваеми батерии.

(4) Програма на всеки три месеца:

1. установява се има ли и как влияят всички промени в конструкцията, начина на използване, конфигурацията на складиране, отоплението, осветлението, съоръженията и др. в сградата, върху класификацията на опасността или устройството на инсталацията

2. проверяват се и се почистват спринклери, многостепенни регулатори и разпръсквачи, върху които

има отлагания

3. проверяват се всички покрития с технически вазелин (грес) и при необходимост се покриват отново с двоен слой

4. проверяват се и се почистват спринклерите в кабините за боядисване с пистолет

5. проверяват се тръбопровода и държачите за наличие на корозия и боя

6. не се допуска тръбите на спринклерите да се използват за заземяване на електрически съоръжения

7. извършване на изпитване на всяко захранване с вода с всяко контролно-сигнално устройство в инсталацията

8. монтираните в захранването помпи се пускат автоматично като налягането на захранването при съответния дебит трябва да бъде не по-ниско от съответната стойност

9. проверяват се за нормална работа всички вторични електрозахранвания от дизелови генератори

10. спирателните вентили, управляващи водния поток към спринклерите се задействат за проверка на тяхната изправност и сигурност

11. проверяват се датчиците за воден дебит за правилно функциониране

12. проверява се броя и състоянието на съхраняваните резервни части

(5) Програма на всеки шест месеца:

1. проверяват се подвижните части на сухите сигнални клапани и всички ускорители и изпускатели на въздух в инсталациите със сухи тръби и спомагателни разширения

2. проверяват се електрическите инсталации с цел надеждната работа на сигнализацията за тревога към пожарната команда и центъра за дистанционно обслужване

(6) Ежегодна програма:

1. в условията на пълно натоварване се изпитва всяка помпа, доставяща вода в инсталацията, като стойностите за налягане/дебит, да съответстват на посочени върху табелката.

2. извършва се изпитване за отказ на пускането на дизеловия двигател като в ал. 1, т. 6.

3. проверяват се клапаните с поплавък на резервоарите за съхраняване на вода, за да се гарантира правилното им функциониране.

4. проверяват се и се почистват смукателните филтри, утаителните камери и техните екрани.

(7) Програма на всеки три години:

1. всички резервоари се изпускат и се проверяват за наличие на корозия; при необходимост същите се почистват, пребоядисват и/или тяхната антикорозионна защита се подновява.

2. проверяват се всички спирателни вентили на захранването с вода, сигналните и възвратните клапани трябва да бъдат проверени като при необходимост същите се заменят или ремонтират.

(8) Програма на всеки десет години:

1. всички резервоари за съхраняване трябва да бъдат почиствени и изследвани отвътре като при необходимост внимателно се ремонтират.

(9) Проверката по ал. 1 се извършва от компетентно лице.

Раздел трети

Вентилационни системи за отвеждане на дим и топлина (ВСОДТ)

Чл.б. (1) Най-малко веднъж годишно се извършва цялостна проверка и обслужване на ВСОДТ, като на същата се извършва функционален тест.

(2) Когато условията на околната среда са неблагоприятни или е предвидено в инструкциите на производителя, се извършват и по-чести рутинни проверки на ВСОДТ, включващи: визуални наблюдения, почистване, настройки, ремонти, подменяне на части и т.н.

(3) Всеки компонент – димен люк, приточен отвор, вентилатор, активна димна преграда, табло за управление, се привежда в работно състояние, за да се установи неговата пригодност.

(4) Проверката и обслужването се извършват в съответствие с контролен лист (Приложение №2).

(5) Функционалният тест по ал. 1 се осъществява чрез активиране на системата в съответствие с до-

клада с техническата информация.

(6) След приключване на теста системата се привежда в изходно положение.

(7) Проверката по ал. 1 се извършва от компетентно лице.

Раздел четвърти

Системи за гласово уведомяване (СГУ)

Чл. 7. (1) Системи за гласово уведомяване се инспектират най-малко веднъж годишно, като проверката включва:

1. измерва се минималното ниво на звуковия сигнал за пожарна тревога като стойността на същото трябва да бъде по-голямата от двете стойности: 65 dB(A), или 5 dB(A) повече от нивото на всеки шум, който може да съществува по-дълго от 30 s.

2. стойностите по т. 1 трябва да бъдат постигнати във всяка точка, където е необходимо да бъде чуван звуковия сигнал.

3. звуковото ниво не трябва да превишава 120 dB(A), в която и да е точка на разстояние над 1 m от звуков сигнализатор.

4. звуковото ниво се измерва с уред „тип 2“ с бавно реагиране и крива на тегловните коефициенти „А“, съгласно IEC 651.

5. звуковият сигнал за пожарна тревога се проверява да не прекъсва.

6. проверява се предварително записаното съобщение за тревога да бъде ясно, кратко, недвусмислено.

7. проверява се интервала от време между последователните съобщения да не превишава 30 s,

8. периодите на тишина, превишаващи 10 s, да бъдат „запълвани“ със сигнали, еднакви с тези на обикновените звукови сигнализатори.

9. проверява се изправността на инсталацията и пожарните микрофони, речев модул или генератор на съобщения, предназначени при наличие на тревога за подаване на съобщение.

(2) Проверката по ал. 1 се извършва от компетентно лице.

Раздел пети

Пожарни кранове (ПК)

Чл. 8. (1) На ПК се извършва рутинна (ежедневна) проверка (на интервали, зависещи от условията на средата и/или пожарния риск/опасност), при което се установява дали ПК:

1. се намира на указаното място;

2. е достъпен, открит (видим) и има четливи инструкции за експлоатация;

3. няма видими повреди, корозии или течове.

(2) При констатиране на нередности при извършване на проверката по ал. 1, се вземат незабавни мерки за тяхното отстраняване.

(3) Проверката по ал. 1 се извършва от ръководителя на обекта или от компетентно лице.

Чл. 9. (1) ПК подлежат и на годишна проверка, при която системата се проверява:

1. за наличие на повреди, корозия или течове;

2. инструкциите за експлоатация да са ясни и четливи;

3. месторазположението да е ясно обозначено;

4. скобите за монтиране на стената да са неподвижни и стабилно закрепени;

5. водната струя да е непрекъсната и достатъчна, чрез използване на разходомер и манометър;

6. манометъра (ако има монтиран такъв) да функционира правилно и в диапазона на своя работен обхват;

7. шлангът трябва да бъде проверен по цялата му дължина за признаци на напукване, деформация, износване или повреждане.

7.1. ако се констатира следите от дефекти, същият трябва да бъде подменен или да бъде изпитан на максимално допустимото работно налягане.

8. затягащите скоби или пръстени, присъединяващи шланга към съединителите, да са от подходящ

вид и да са надеждно затегнати;

9. шланговите барабани да се въртят свободно и в двете посоки;

10. при подвижните пожарни кранове се проверява дали шарнирът се върти лесно и дали макарата се върти на 180°;

11. при ръчно задействащите се пожарни кранове се проверява дали спирателният кран сработва лесно и правилно;

12. при автоматично задействащите се пожарни кранове се проверява правилната работа на автоматичната задвижка, както и на изолиращия кран за обслужване.

13. проверява се състоянието на захранващия водопровод, като особено внимание трябва да се обърне на всеки гъвкав водопровод за следи от повреди или износване;

14. ако пожарните кранове са монтирани в касета, същата се проверява за следи от повреди и дали вратичката и се отваря свободно;

15. проверява се дали струйникът е от подходящия вид и дали сработва лесно;

16. проверява се работата на шланговите водачи и дали същите са закрепени правилно и здраво;

17. пожарният кран и шланговата система се оставя в готовност за незабавна употреба.

(2) Проверката по ал. 1 се извършва от компетентно лице.

(3) Преди извършване на проверката по ал. 1 е необходимо струйникът да бъде отворен до край, а шлангът разпънат и под налягане.

(6) Надпис „Не е на дежурство“ се поставя върху пожарния кран при условие, че на същия е необходимо по-обстойно обслужване.

(7) На всеки 5 години всички шлангове се изпитват на максимално работно налягане.

Чл. 10. (1) Данните, свързани с поддръжката и проверката, се отразяват в табела (стикер), която не трябва да покрива някоя от маркировките на производителя.

(2) Стикерът по ал. 1 съдържа следните данни:

1. думата „Проверено“;

2. името и адреса на доставчика на пожарния кран или шланговата система;

3. означение, ясно посочващо отговорното лице;

4. дата (година и месец), посочваща кога са извършени действията по поддръжката.

Раздел шести

Евакуационно осветление (ЕО)

Чл. 11. (1) Евакуационното осветление подлежи на обслужване, чрез извършване на т.н. самостоятелен тест, който се извършва от компетентно лице.

(2) При извършване на теста по ал. 1 се включва вграден часовник при монтиране на инсталацията и за даден период от време програмата събира данни кога осветителното тяло е включено и кога изключено, след което същата подбира подходящ момент за самостоятелно тестване.

(3) По време на извършването на теста по ал. 1 се проверява:

1. дали осветителното тяло е включено към главното захранване;

2. дали батерията е включена;

3. дали зареждането на батерията функционира;

4. дали светлинния източник функционира правилно;

5. дали инсталацията на аварийното осветление е в добро състояние.

(4) Ежемесечно тестът по ал. 1 се извършва в продължение на 5 минути.

(5) На всеки шест месеца тестът по ал. 1 се извършва в продължение на 1 час.

(6) Ежегодно тестът по ал. 1 се извършва в продължение на 3 часа.

Използвана литература:

1. НАРЕДБА № 13-1971 от 29 октомври 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар

2. BS 5588 Part 7. Проектиране и изграждане на сгради с атриуми и неограничена височина.
3. BS 9999/2008
4. EN 54/1996, съгласно измененията през 2020 „Пожароизвестителни системи“.
5. EN 12845/2003 „Пожарогасителни системи“.
6. БДС ISO 11602/2000 „Носими и возими пожарогасители“.
7. EN3/2003 „Носими пожарогасители“.
8. EN 12101/2005 „Системи за управление на дим и топлина“.
9. EN 1838:2005 "Приложно осветление. Аварийно и евакуационно осветление".
10. EN 671/2001 "Стационарни пожарогасителни системи. Шлангови системи"
11. Тодоров И., Пламен В. "Изследване и анализ на практиката за поддръжка на системи за осигуряване на пожарна безопасност на сгради с атриуми", дипломно работа ф-т „ПБЗН“-Академия-МВР 2012
12. Открива Leeza SOHO на Zaha Hadid в Пекин (Видео) | Stroiteli-bg.com® (stroiteli-bg.com)

Приложение № 1

към чл. 4, ал. 10

За надзор на вписването или за вписване в този формуляр трябва да бъде определено отговорно длъжностно лице. Името на това лице (както и всяка промяна на това лице) трябва да бъде записано. Всички събития трябва да бъдат надлежно вписвани. „Събитие“ включва пожарни тревоги (както реални, така и лъжливи), повреди, предупреждения преди подаване на сигнал за тревога, изпитвания и проверки, временни прекъсвания на връзки, посещения за обслужване. Всяка извършвана или произтичаща за извършване работа трябва да бъде надлежно вписвана.

Данни за справка

Наименование и адрес:

Отговорно лице: Дата:
 Дата:
 Дата:
 Дата:

Системата е инсталирана от:

и се поддържа по договор от:

..... до

При необходимост от обслужване се обадете на телефонен номер:

Данни за събитията

Дата	Време	Номер на събитието по брояча	Описание на събитието	Произтичаща от събитието дейност	Дата на завършване	Подпис

Разходвани елементи:

.....

Необходима замяна:

.....

КОНТРОЛЕН ЛИСТ за техническо обслужване на ВСОДТ

Обект:.....
.....

Елементи на ВСОДТ:
.....

Дата на проверката:

Лица извършили проверката и обслужването:

.....
.....

I. Извършени действия:

1. Димни люкове

- външен оглед на основата за установяване на нарушения по целостта на конструкция, хидроизолация, топлоизолация;
- проверка на дефлекторите за вятър (закрепване, изкривявания);
- проверка на застопоряващите тапи и фиксирането на покритието;
- външен оглед на подвижната клапа за дефекти, в т. ч. напуквания, огъвания и следи от механично въздействие;
- проверка за свободата на работа на пантите и смазване при необходимост;
- проверка за корозия и смазване на движещите се части;
- проверка на ключалката;
- проверка на амортизьорите;
- проверка закрепването на всички елементи (конзола, бутилки за CO₂, терموклапан, газгенератор, пневматични линии, заключващи устройства, ел.двигател, ел. проводници, термоампула, пиропатрон и др.);
- проверка теглото на бутилката/ите за CO₂;
- проверка годността на активиращата капса и електрическите връзки на газ-генератора;
- проверка на целостта на термоампулата и наличието на достатъчно количество от разширяващата се под действие на температурата течност;
- проверка на тръбното трасе за проходимост и херметичност (чрез компресор, тестова бутилка или реален тест);
- проверка на работата на буталният механизъм на термоклапана в демонтирано положение;
- проверка на кутията с основната бутилка с газ (CO₂) (външен оглед на кутията и наличието на схеми и инструкции за обслужване);
- проверка на надеждността на връзките на тръбното трасе и електромагнитния клапан;
- извършване на тест за работата на електромагнитния клапан, като при свалена бутилка се подава ел. сигнал от ТУ;
- проверка на електромотора (свободата на движение, наличието на непредвидени шумове, биене и вибрации, крайните положения отворено/затворено) и при необходимост извършване на регулировки и смазване подвижните части;

- проверка на проходимостта на кабелното трасе;
- проверка на времето за отваряне на димните люкове с двойно предназначение.

2. Вентилатори, въздухопроводи и димни клапи

- външен оглед на системата, като се проверява състоянието и комплектоването;
- извършване на реален пуск на системата, като се водят наблюдения за времето на развитие на пълна мощност на вентилатора; шумове и проблеми в работата на вентилатора, електромотора и редукторната връзка между тях (при група от вентилатори се проверява индивидуално работата на всеки вентилатор);
- проверка на дебитът на вентилатора;
- проверка и смазване на въртящи (движещите се) се части при необходимост;
- проверка на въздухопроводите за евентуални нарушения на целостта, както на самия въздухопровод, така и на неговата изолация (пенитрация, адхезия и т.н.);
- проверка за утечки;
- проверка за надеждността на окачването на въздухопроводите;
- проверка на връзките между отделните участъци на въздухопроводите;
- проверка за отлагания по стените на въздухопроводите от вътрешната и от външната страна;
- проверка на годността на димните клапи (достъп до клапата, изведен сигнал до ел.табло);
- проверка за чистотата на клапата;
- проверка за състоянието на уплътненията;
- проверка на окабеляването на крайния превключвател за повреди;
- проверка за действието на крайните превключватели при ОТВОРЕНО (OPEN) и ЗАТВОРЕНО (CLOSE) положение;
- извършване на реален тест по активирането на клапата (при наличие на ел. мотор) от позиция затворено до позиция отворено (за време по-малко от 60 секунди), чрез използване на контролната система и физическо наблюдение на клапата.

3. Приточни отвори

- проверка на работата на устройствата за входящ въздух;
- проверка за годност на охранващите ел.кабели;
- проверка на устройствата за привеждане в оперативна позиция на приточните отвори;
- проверка за блокировка на приточните отвори от каквито и да било препятствия;
- проверка на скоростта в приточните отвори.

4. Димни прегради

- външен оглед на инсталираните стационарни или активни димни прегради за наличието на дефекти, в т. ч. напуквания, огъвания, скъсвания, следи от механично въздействие и т.н.;
- проверка на фиксирането на димните прегради към основните сградни/архитектурни елементи;
- проверка на текстилният елемент на АДП за цялостност;
- проверка на надеждността на захващането на долния прът към текстилният елемент;
- извършване на реален тест за активиране на АДП със спускане до долно работно положение, като се замерва и контролира дали дължината на бариерата в спуснато положение съответства на проектно зададената и при необходимост се извършват настройки;
- проверка на застъпването и непроницаемостта при наличие на повече от една преграда;
- извършване на реален тест по прибиране на преградата/ите в изходно положение;

- проверка прибирането на долния прът в гнездото на кутията в затворено положение;
- проверка свободата на движение на димната преграда в страничните водачи и при необходимост извършване на коригиращи действия;
- проверка на времето за спускане на АДП и при необходимост извършване на коригиращи действия;
- проверка наличието и ефективността на визуални и гласови предупреждения, съпътстващи спускането на АДП.

5. Табло за управление

- проверка на работата на ТУ, съгласно инструкциите на производителя;
- проверка на проходимостта на кабелното трасе (чрез включване на ТУ в тестов режим и проверка на трасето, без да се активират димните люкове, или чрез други методи);
- проверка на надеждността на работата на бутонните известители и датчиците за дим (топлина) и по възможност извършване на реални проби;
- проверка на сигналът от ПИЦ/BMS и по възможност извършване на проби;
- проверка на годността на резервното хранване;
- проверка на предпазителите;
- проверка на хранващото напрежение;
- проверка на осигуряването на хранването от два независими източника, като потребители от I категория, за управляемите електромоторни димни люкове, приточни отвори и активни димни прегради;
- поставяне на актуализиран стикер върху таблото за управление от извършената проверка.

II. Привеждане в действие на ВСОДТ.

- извършване на реално активиране на ВСОДТ и проследяване на времето за задействане и ефективно функциониране на всички елементи (работата на ВСОДТ не трябва да е съпътствана от материални загуби);
- възстановяване на годността на ВСОДТ.

III. Констатации:

IV. Заключение:

Извършили проверката:
(име, презиме и фамилия/ наименование на фирмата; подпис)

Приел контролния лист:
(длъжност, име, презиме и фамилия; подпис)

Дата:

НАЦИОНАЛНА БЛАГОТВОРИТЕЛНА
КАМПАНИЯ ЗА ПОДПОМАГАНЕ
НА ДЕЦАТА НА ЗАГИНАЛИТЕ
И ПОСТРАДАЛИТЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ
НА СЛУЖЕБНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ
СЛУЖИТЕЛИ НА МВР

ЗА АБОНАТИТЕ НА ВСИЧКИ МОБИЛНИ
ОПЕРАТОРИ ИЗПРАТЕТЕ **SMS НА 1866**

ЦЕНА 1.00 ЛВ. БЕЗ ДДС

ГЛАСОВО ОБАЖДАНЕ НА ТЕЛ. 0900 5 1866

ЦЕНА 0.99 ЛВ. БЕЗ ДДС